

Φίλιππος Ηλιού (Μυτιλήνη 1931 – Αθήνα 2004)

Βιογραφικό σημείωμα

Ο Φίλιππος Ηλιού, ήταν γιος του Ηλία Ηλιού και της Ελευθερίας Καλδή. Παρακολούθησε μαθήματα ιστορίας στο Πανεπιστήμιο της Σορβόνης. Το 1965 έλαβε το δίπλωμα της *École Pratique des Hautes Études* (Vie section). Από τους πρωτεργάτες του Κέντρου Μαρξιστικών Ερευνών και Μελετών (1965-1967), υπήρξε συνιδρυτής, το 1983, του περιοδικού *Τα Ιστορικά*, καθώς και εμπνευστής των Αρχείων Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας, όπου διετέλεσε πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου από το 1992 έως το θάνατό του. Το 1994 αναγορεύθηκε επίτιμος διδάκτορας του Πανεπιστημίου της Κρήτης. Έχει δημοσιεύσει μελέτες για θέματα αναφερόμενα στην ιστορία του νεοελληνικού διαφωτισμού, του ελληνικού βιβλίου και της πρόσφατης ελληνικής ιστορίας. Δημοσιεύματα (επιλογή): Σταμάτης Πέτρου, *Γράμματα από το Άμστερνταμ* (εκδοτική φροντίδα, εισαγωγή: Φ. Ηλιού) (1976), «*Τύφλωσον Κύριε τον λαόν σου*». *Οι προεπαναστατικές κρίσεις και ο Νικόλαος Πίκολλος* (¹1980, 1988), *Κοινωνικοί Αγώνες και Διαφωτισμός. Η περίπτωση της Σμύρνης (1819)* (1981), *Δημήτρης Γληνός, Άπαντα* (εκδοτική φροντίδα, εισαγωγή, σημειώσεις: Φ. Ηλιού) (1983), *Ιδεολογικές χρήσεις του Κοραϊσμού στον 20ό αιώνα* (¹1984, 2003), *Ελληνική Βιβλιογραφία του 19ου αιώνα, τ. Α'* (1997), *Οι ασέβειες του ιστορικού* (2003), *Ο ελληνικός εμφύλιος πόλεμος. Η εμπλοκή του ΚΚΕ* (2004), *Ιστορίες του ελληνικού βιβλίου* (2005), *Ψηφίδες ιστορίας και πολιτικής του Εικοστού αιώνα* (2007).

Περιγραφή

Βιβλία από τις αρχές του 20ού αιώνα ως τη μεταπολίτευση, ιστορικά, πολιτικά δοκίμια, μαρτυρίες αγωνιστών, αντικομμουνιστικές εκδόσεις, βιβλία μαρξιστικής σκέψης, εκδόσεις για το διεθνές κομμουνιστικό κίνημα συγκροτούν τον κόσμο της βιβλιοθήκης του Φίλιππου Ηλιού, η οποία σήμερα υπερβαίνει τους 3.400 τίτλους. Η μεγαλύτερη σειρά αφορά εύλογα την ελληνική ιστορία: πρώιμο σοσιαλιστικό κίνημα, Κατοχή, Εμφύλιος, μαρτυρίες αγωνιστών και αυτοβιογραφικά κείμενα, έντυπα για τη δικτατορία της 21^{ης} Απριλίου, και μια μεγάλη σειρά εκδόσεων πολιτικών προσφύγων από τις Ανατολικές χώρες.

Η Συλλογή περιλαμβάνει, ακόμη, περισσότερα από 15 ταξινομικά κουτιά με προκηρύξεις, τρικ, μπροσούρες φυλλάδια, από όλη την περίοδο της μεταπολίτευσης. Ιδιαίτερα εκτεταμένη είναι η σειρά του περιοδικού τύπου. Πρόκειται για 386 τίτλους ελληνικών και 136 ξενόγλωσσων περιοδικών και εφημερίδων, τα οποία εκδόθηκαν σε όλη τη διάρκεια του 20ού αιώνα και καλύπτουν ένα ευρύτατο θεματολόγιο: πολιτικές εκδόσεις, τοπικός, συνδικαλιστικός τύπος, ιστορικά περιοδικά, δελτία αντιστασιακών οργανώσεων, θρησκευτικά περιοδικά, οικολογικές εκδόσεις, φοιτητικά, λογοτεχνικά και φιλολογικά, ξενόγλωσσα, κυρίως γαλλόφωνα, μαρξιστικά και θεωρητικά περιοδικά. Από το σύνολο των τίτλων περίπου 100 εκδίδονται πριν το 1967 και οι υπόλοιποι στην μεταπολίτευση.

Εξαιρετική σειρά συγκροτούν τα αντιδικτατορικά περιοδικά και εφημερίδες (134 ελληνόγλωσσα και 42 ξενόγλωσσα) από όλον τον κόσμο. Σημαντική ενότητα αποτελούν οι εκδόσεις αντιστασιακών οργανώσεων, όπως του ΠΑΜ, του ΠΑΚ, της ΕΔΗΝ, του ΕΚΚΕ κ.ά.

